

Sygn. akt II KK 306/21

POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 4 sierpnia 2021 r.,
sprawy **M. S.**,
skazanego z art. 282 k.k. i in.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt X Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 7 lutego 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł :

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 7 lutego 2020 r., sygn. II K (...), M. S. został uznany za winnego posiadania bez zezwolenia broni palnej oraz amunicji gazowej, tj. czynu z art. 263 § 2 k.k., za który wymierzona mu została kara 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz usiłowanie wymuszenia rozbójniczego, zakwalifikowane w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k., za które wymierzona mu została kara 2 lat pozbawienia wolności. Kary powyższe zostały połączone i wymierzona została w ich miejsce kara łączna 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której dokonano stosownych zaliczeń okresu rzeczywistego

pozbawienia wolności w sprawie, orzeczono w przedmiocie dowodu rzeczowego oraz kosztów postępowania.

Od tego wyroku apelację wniosła obrońca oskarżonego, wskazując na obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez:

- naruszenie art. 174 k.p.k., art. 143 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 k.p.k. poprzez ujawnienie i zaliczenie w poczet materiału dowodowego notatki urzędowej z przeprowadzenia czynności przeszukania i zatrzymania oskarżonego, co w konsekwencji doprowadziło do zastąpienia przez Sąd I instancji treści zeznań świadka M. M. treścią notatki urzędowej, po uprzednim jej okazaniu świadkowi i dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie, których Sąd rozstrzygnął o winie i karze oskarżonego;

- w odniesieniu do pkt skazania za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k., w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k., obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez:

- naruszenie art. 2, 4, 7 i art. 410 k.p.k. polegające na dokonaniu dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego i skoncentrowanie się przez Sąd I instancji wyłącznie na dowodach obciążających oskarżonego, a przez to bezpodstawne uznanie, że zeznania świadka A. S. przedstawiają kluczowe okoliczności w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu, są konsekwentne i spójne, podczas gdy zeznania te nie znajdują żadnego odzwierciedlenia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, są wewnątrznie sprzeczne, nie opisują żadnych szczegółów, są niespójne,

wykazują istotne luki i żaden inny dowód nie potwierdził tych zeznań, a które w sposób bezkrytyczny zostały przez Sąd Rejonowy ponownie rozpoznający sprawę uznane za wiarygodne i niebudzące wątpliwości,

- naruszenie art. 366 § 1 w zw. z art. 2 § 2 k.p.k., polegające na niewyjaśnieniu wszelkich istotnych okoliczności sprawy, w szczególności nierozwikłaniu kwestii rzeczywistego przebiegu wydarzeń i zasadniczych elementów dotyczących rzekomego pobicia świadka w porze letniej w godzinach wczesno popołudniowych tj. o godz. 13.00 przy użyciu narzędzia w postaci pałki teleskopowej typu „baton”, przez osobę, której rysopis nie odpowiadał osobie oskarżonego i u którego nie

znaleziono, w trakcie przeprowadzonego przeszukania, narzędzia służącego do popełnienia tego przestępstwa, zaś takowy dowód w ilości dwóch sztuk ujawniono w trakcie przeszukania miejsca zamieszkania innego współoskarżonego w sprawie. Zaniechanie, zatem ustalenia chociażby innego scenariusza wydarzeń miało wpływ na naruszenie zasady prawdy materialnej;

W konsekwencji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. X Ka (...), zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Od tego orzeczenia kasację złożyła obrońca skazanego, zarzucając obrazę prawa procesowego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. poprzez naruszenie wzorców normujących rzetelną kontrolę odwoławczą, albowiem pomimo wytknięcia w apelacji uchybień Sądu I instancji, Sąd odwoławczy całkowicie uchylił się od rozważenia oczywistych błędów dotyczących identyfikacji sprawcy pobicia A. S., co miało wpływ na wynik sprawy w postępowaniu odwoławczym, zatem Sąd II instancji nie sprostał powinności rozpoznania sprawy w granicach zaskarżenia, nie rozważając wszystkich zarzutów podniesionych w środku odwoławczym;
2. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez pominięcie przy wyrokowaniu istotnych okoliczności, wynikających z przeprowadzonego w toku rozprawy głównej dowodu z zeznań jedyne go świadka, zważywszy, że świadek ten przesłuchany dwukrotnie w postępowaniu przygotowawczym i raz na rozprawie głównej, za każdym razem zeznawał odmiennie, zaś Sąd odwoławczy stwierdził, że zasada swobodnej oceny dowodów nie wyklucza przyznania wiarygodności jedynie części depozycji danego osobowego źródła dowodowego oraz dyskwalifikacji pozostałego zakresu wypowiedzi pod warunkiem , że wyprowadzone wnioski będzie uwzględniało treść dowodu, tak w aspekcie jego cech wewnętrznych, jak i w konfrontacji z treścią innych dowodów. Przy czym, odwołując się do tych innych dowodów Sąd odwoławczy pominął fakt, że nie było żadnych innych dowodów,

potwierdzających zeznanie jedyne go świadka A. S., istniały natomiast dowody, pochodzące od tegoż świadka, przeczące jego zeznaniu, co niestety umknęło uwadze Sądu odwoławczego;

3. art. 41 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 45 Konstytucji RP poprzez wyznaczenie w niniejszej sprawie składu orzekającego w drodze losowego przydziału spraw w sytuacji, gdy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości – Regulamin urzędowania sądów oraz instrukcja losowania nie są wydane w sposób prawidłowy w wyniku wydania delegacji ustawowej, a więc naruszają art. 45 Konstytucji RP, co stanowi bezwzględ ną przyczynę odwoławczą, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.

W konsekwencji skarżąca wniosła o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o uznanie tego środka zaskarżenia za oczywiście bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na aprobatę zasługi wało stanowisko przedstawione przez oskarżyciela publicznego co do oczywistej bezzasadności kasacji oraz konieczności jej oddalenia w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Taka ocena wynika z faktu, że - za wyjątkiem zarzutu 3 - wniesiony w niniejszej sprawie nadzwyczajny środek zaskarżenia w istocie sprowadzał się do powtórzenia zarzutów apelacyjnych po uprzednim ich zmodyfikowaniu, odpowiadającemu formule kasacyjnej (art. 519 i 523 § 1 k.p.k.) Owa modyfikacja polegała na powołaniu się na przepisy art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. jako te, którym uchybił Sąd odwoławczy w konsekwencji przeprowadzenia nierzetelnej kontroli wyroku Sądu I instancji. Przejawem tego naruszenia miało być pobieżne rozpoznanie zarzutów apelacyjnych oraz pominięcie przy wyrokowaniu istotnych okoliczności, wynikających z oceny materiału dowodowego (obraza art. 410 k.p.k.). Analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku dowodzi jednak, że podniesione uchybienie w istocie nie miało miejsca. Sąd II instancji rozważył bowiem wszystkie zarzuty apelacyjne i w sposób właściwy się do nich ustosunkował, czyniąc tym samym zadość ustawowemu obowiązkowi. Oceniał prawidłowość przeprowadzonego przed Sądem *meriti* postępowania pod

kątem respektowania reguł dowodzenia oraz standardów dotyczących przebiegu rozprawy głównej (art. 174 k.p.k., art. 393 § 1 zd. 2 k.p.k.), jak również rozważył zarzuty odnoszące się do niewłaściwej merytorycznej oceny materiału dowodowego, w tym w szczególności zeznań pokrzywdzonego A. S.. W kategoriach uchybienia nie można postrzegać zapatrywania wyrażonego w odniesieniu do oceny zeznań pokrzywdzonego – jedynego świadka usiłowania wymuszenia rozbójniczego (str. 4 uzasadnienia). Sąd II instancji wymienił ogół zdefiniowanych w jednym z powołanych orzeczeń kryteriów, jakie spełniać musi ocena dowodu uznanego za wiarygodny jedynie w części. Co do zasady jest to pogląd trafny i znajduje on odpowiednie, a zatem z uwzględnieniem specyfiki niniejszej sprawy, przełożenie na grunt dokonywanej w niej oceny. Wbrew twierdzeniu autorki kasacji, odwołanie się do tego judykatu nie było równoważne z przyjęciem stanowiska nie przystającego do realiów dowodowych sprawy, a więc nie wskazywało na to, by punktem odniesienia przy określaniu wartości procesowej zeznań tego świadka były nieistniejący materiał dowodowy.

Wobec widocznego braku naruszenia standardów określonych w art. 433 § 2 oraz art. 457 § 3 k.p.k. powtarzanie argumentacji apelacyjnej i ponowne kontestowanie okoliczności należących do sfery ocen pod pozorem niewywiązania się przez Sąd odwoławczy z ciążącego na nim zadania kontrolnego nie mogło być skuteczne w postępowaniu kasacyjnym, w którym rolą sądu nie jest powielanie badania podstawy faktycznej prawomocnego już wyroku.

Dodać trzeba, że akceptując w pełni ustalenia Sądu *merti*, Sąd odwoławczy nie jest związany treścią art. 410 k.p.k. Zarzut rażącej obrazu tego przepisu może być zasadnie formułowany pod adresem sądu, który przeprowadzał postępowanie dowodowe co do istoty sprawy (zob. np. postanowienie SN z 17 grudnia 2014 r., II KK 329/14, LEX nr 1583223). W realiach niniejszej sprawy był to Sąd Rejonowy w G..

W równym stopniu niezasadny okazał się zarzut wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. Nie wystarczy nazwanie określonej sytuacji procesowej okolicznością wymienioną w art. 439 k.p.k., ale musi ona należeć do tej kategorii uchybień w świetle utrwalonej wykładni i praktyki orzeczniczej. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że udział w wydaniu

orzeczenia osoby nieuprawnionej, w rozumieniu powyższego przepisu, dotyczy jedynie sytuacji, w której osoba należąca do składu orzekającego w ogóle nie posiada uprawnień sędziowskich (zob. np. wyrok SN z dnia 29 czerwca 2017 r., III KO 20/17, LEX nr 2321864). Ustrój sądów, ich właściwość oraz postępowanie przed sądami regulowane są ustawowo (art. 176 ust. 1 Konstytucji RP), co ma stanowić zawartą w art. 45 ustawy zasadniczej gwarancję prawa do sądu, której realizacja możliwa będzie wówczas, gdy sąd jest niezależny, sędziowie niezawisli, a sprawy są rozpoznawane bezstronnie. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2020, poz. 2072 t.j.) upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów (art. 41 § 1). Tym aktem wykonawczym jest rozporządzenie z dnia 18 czerwca 2019 r. (Dz.U.2019 poz. 1141 ze zm.), ustanawiające między innymi szczegółowe zasady losowego przydziału spraw i to ten akt stanowi źródło prawa, nie zaś sporządzane w odniesieniu do niego opinie prawne, do których odwołuje się skarżąca. Jego stosowanie nie może być rozpatrywane w kategoriach wskazywanej w kasacji obrazy prawa z oczywistego względu. Nie należy bowiem utożsamiać ze sobą wątpliwości związanych z kwestiami technicznymi takimi, jak losowanie składu orzekającego w danej sprawie, z powołaniem danej osoby na stanowisko sędziego, które - jeżeli okazałyby się zasadne - skutkować rzeczywiście może naruszeniem prawa strony do sądu ustanowionego przez ustawę w rozumieniu art. 6 EKPC oraz przywołanych powyżej standardów konstytucyjnych a także rodzić konsekwencje w postaci potencjalnego uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 k.p.k. Wykazanie uchybień w tym polu wymagałoby oceny co najwyżej z punktu widzenia podstaw określonych w art. 438 pkt 2 k.p.k., co do których przeprowadzenie kontroli kasacyjnej, w związku z treścią art. 523 § 2 k.p.k., jest jednak wyłączone (zob. np. postanowienie SN z dnia 17 lipca 2019 r., V KK 296/19, LEX nr 2696866).

Kierując się wyrażonymi powyżej zapatrywaniami, w konsekwencji uznania oczywistej bezzasadności zarzutów kasacyjnych, nadzwyczajny środek zaskarżenia został rozpoznany na posiedzeniu w trybie przewidzianym przez art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. orzeczono o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego.